

ที่ ชย ๑๓๑๘/๒๒๖

ที่ว่าการอำเภอเทพสถิต
ถนนสุนทรารายณ์ ชย ๓๖๒๓๐

๓๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ตื่นเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลเทพสถิต และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดชัยภูมิ ที่ ชย ๐๐๑๘.๑/ว ๑๒๓๐ จำนวน ๑ ชุด
ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

พร้อมนี้อำเภอเทพสถิต ขอส่งสำเนาหนังสือจังหวัดชัยภูมิ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ตื่นเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗ อำเภอ
เทพสถิตจึงขอให้ท่านถือปฏิบัติตามแนวทางต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

เรียน นายค. อบต.บ้านไร่

เพื่อโปรดทราบ
แจ้ง.....

เห็นควรพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางสาวลลิตา จังโกฏี)
เจ้าพนักงานธุรการ ชำนาญงาน

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิทธา กูเอี่ยม)
นายอำเภอเทพสถิต

จ.อ. (นายสุภกฤษ ฐานเจริญ)
หัวหน้าสำนักปลัด

(นายสุภกฤษ ฐานเจริญ)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

โปรดสั่งการ

(นายมนตรี สติธานวัฒน์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

ทำการปกครองอำเภอ
สำนักงานอำเภอ
โทร ๐-๔๔๘๕-๗๑๐๕

ได้จัดให้เอกสารไว้ด้วย

นายกรานต์ เขตจันทิก
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

ที่ว่าการอำเภอเทพสถิต
 ับที่ ๑๑๓ / ๑๑๖๕
 ินที่ 1 - กพ. 2565
 เวลา.....น.

ที่ ขย ๐๐๑๘.๑/ว ๑๒๓๐

ศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ
 ถนนบรรณาการ ขย ๓๖๐๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ
 สาธารณประโยชน์ที่ตื่นเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

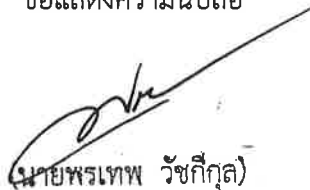
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๑๘๖๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๕
 จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการปกครองแจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติ
 ในการดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ตื่นเงินในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย
 เนื่องจากปัจจุบันเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือหน่วยงานรับผิดชอบตามระเบียบไม่เข้าใจในขั้นตอน
 และแนวทางปฏิบัติ โดยมีประเด็นในการชักซ้อม เช่น การขุดลอกกรณีประกาศหาผู้ประสงค์ที่จะทำการขุดลอก
 กรณีจัดจ้างเอกชนทำการขุดลอก และการขุดลอกกรณีจำเป็นเร่งด่วน เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตาม
 สิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอก
 แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ตื่นเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดชัยภูมิ จึงขอให้อำเภอ
 ถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรเทพ วัชกีกุล)
 ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
 ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

- กท
 - 115๐ (น.ท. ฐาน)

ที่ทำการปกครองจังหวัด
 กลุ่มงานปกครอง
 โทร./โทรสาร ๐ ๔๔๘๑ ๑๔๑๘

5-9 ก.วิ.อ.
๕๖๑๐๖๕

รับเลขที่ 526
วันที่ 25 ม.ค. 2565

ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๑๕๖๓

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ตื่นเงิน พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/๑๙๒๘๕ จำนวน ๑ ฉบับ
ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ตื่นเงินในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย เนื่องจากปัจจุบันเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
หรือหน่วยงานรับผิดชอบตามระเบียบไม่เข้าใจในขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ โดยมีประเด็นในการชักซ้อม
เช่น การขุดลอกกรณีประกาศหาผู้ประสงค์ที่จะทำการขุดลอก กรณีจัดจ้างเอกชนทำการขุดลอก และการขุดลอก
กรณีจำเป็นเร่งด่วน เป็นต้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ตื่นเงิน พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
กรมการปกครองจึงขอให้จังหวัดแจ้งแนวทางปฏิบัติดังกล่าวให้นายอำเภอและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
และถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนาคต จงจิระ)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องที่
ส่วนระบบการปกครองท้องที่
โทร. ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๘ - ๑๔ ต่อ ๓๐๖
โทรสาร ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๔

บันทึกข้อความ

เลขรับ..... 913
 วันที่ - 6 มี.ค. 2565
 เวลา..... 10:31 น.

ส่วนราชการ..... กระทรวงมหาดไทย กรมที่ดิน โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๕๓๘ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๖

ที่..... มท.๐๕๑๑.๓/ ว.๙๒๘๕๕ วันที่..... ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น
 916
 ๒๕๖๔

เรื่อง..... ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ
 สาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้วางแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำ
 สาธารณประโยชน์ที่ต้นเงินไว้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ
 สาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันมีการหาหรือแนวทางปฏิบัติตามระเบียบ
 กระทรวงมหาดไทยดังกล่าว เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือหน่วยงานรับผิดชอบตามระเบียบไม่เข้าใจ
 ในขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานรับผิดชอบตามระเบียบเกิดความเข้าใจและ
 สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง จึงขอชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำ
 สาธารณประโยชน์ที่ต้นเงินในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

๑. แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในบังคับตามระเบียบฯ ได้แก่ ลำราง ห้วย หนอง คลอง
 บึง บาง และแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่รวมถึงน่านน้ำตามพระราชบัญญัติการเดินเรือ
 ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

๒. การดำเนินการขุดลอกกระทำได้ ดังนี้

(๑) กรณีประกาศหาผู้ประสงค์ที่จะทำการขุดลอก (ตามนัยข้อ ๕ ของระเบียบฯ)

(๑.๑) เมื่อนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จะทำการขุดลอก
 ให้ทำการสำรวจขอบเขต ปักแนวเขตแหล่งน้ำให้ชัดเจน พร้อมออกแบบการขุดลอก หลักเกณฑ์ วิธีการและ
 ระยะเวลาในการขุดลอกให้แล้วเสร็จ และเสนอเป็นโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด
 แล้วจึงประกาศหาผู้ประสงค์ที่จะทำการขุดลอก มีกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันประกาศ

(๑.๒) เมื่อได้ผู้ประสงค์จะขุดลอกแล้ว ให้ทำการขุดลอกตามเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการ
 จังหวัดและหน่วยงานเจ้าของโครงการกำหนด กรณีนี้ไม่ใช่ลักษณะของการจัดจ้าง แต่เป็นเรื่องที่หน่วยงาน
 เจ้าของโครงการให้ผู้ประสงค์จะขุดลอกช่วยขุดลอกแหล่งน้ำฯ โดยให้นำกรวด หิน ดิน หราย ที่ได้จากการขุดลอก
 ไปเป็นค่าตอบแทนจากการขุดลอก ทางราชการไม่ต้องจ่ายค่าจ้างเพราะไม่ใช่เป็นการตีราคาหรือคิดค่าจ้าง

(๒) กรณีนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จัดจ้างเอกชนทำการ
 ขุดลอกตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ตามนัยข้อ ๖ ของ
 ระเบียบฯ) แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

(๒.๑) กรณีใช้เงินงบประมาณว่าจ้าง ทางราชการสามารถนำกรวด หิน ดิน หราย ที่ได้จาก
 การขุดลอกไปเป็นประโยชน์ของทางราชการได้

(๒.๒) กรณีไม่ใช้เงินงบประมาณว่าจ้าง ทางราชการสามารถนำกรวด หิน ดิน หราย
 ที่ได้จากการขุดลอกจําหน่ายแทนค่างจ้าง โดยตีราคากรวด หิน ดิน หรายนั้น ตามราคาค่าตอบแทนในการขออนุญาต

เลขรับที่..... ๙๙
 วันที่..... 10 มี.ค. ๒๕๖๕
 เวลา.....

ส่วนราชการปกครองท้องถิ่น/ตามมาตรา ๙/๑...
 เลขรับที่..... 32
 10 มี.ค. 2565
 เวลา.....

ตามมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดินโดยอนุโลม แล้วให้นำราคาที่ได้หักลบจากค่าจ้าง ถ้ากรวด หิน ดิน ทราย มีราคาเกินกว่าค่าจ้าง ให้เอกชนผู้รับจ้างจ่ายค่ากรวด หิน ดิน ทราย ส่วนที่เกินดังกล่าวคืนให้ทางราชการ และให้เงินนั้นตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ทั้งนี้ การที่จะนำกรวด หิน ดิน ทราย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นประโยชน์ของทางราชการหรือค่าจ้างเอกชน นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการต้องระบุไว้ในโครงการและเสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน

(๓) กรณีจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการขุดลอกเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติอันเกิดจากอุทกภัย หรือภัยแล้ง (ตามนัยข้อ ๘ ของระเบียบฯ) ให้นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดจ้างเอกชนขุดลอกไปพลางก่อน แล้วจึงเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่จ้างการดำเนินการดังกล่าวต้องจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้วย ทั้งนี้ ต้องเป็นการดำเนินการเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเกิดจากอุทกภัยหรือภัยแล้งเฉพาะหน้า และไม่อาจคาดหมายได้เท่านั้น นอกเหนือจากการขุดลอกในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเฉพาะพื้นที่แล้ว หากประสงค์จะดำเนินการขุดลอกในพื้นที่ต่อเนื่องกับพื้นที่ดังกล่าวก็ต้องดำเนินการตามขั้นตอนปกติของระเบียบฯ

๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวมีเจตนารมณ์ให้นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดเฉพาะที่ประสงค์จะนำกรวด หิน ดิน ทราย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นประโยชน์ของทางราชการ หรือค่าจ้างเอกชนเท่านั้น ดังนั้น กรณีที่เป็นการขุดลอกโดยมิได้นำเอากรวด หิน ดิน ทราย ไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ หรือเป็นค่าจ้างของเอกชน เช่น การนำดินที่ได้จากการขุดลอกถมไว้บริเวณคันคลองที่ทำการขุดลอก นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

